

รู้จัก "อีบิตดิง-อีมาร์เก็ต" ระบบจัดซื้อ "พันธุ์ใหม่"

■ นำเสนอเมื่อ 31 พ.ค. 2558

หลังวันที่ 1 ตุลาคมเป็นต้นไป ระบบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยราชการจะปรับเปลี่ยนจากการประมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-auction (อี-ออคชั่น) ที่ใช้มากกว่า 10 ปี เพราะตั้งข้อสงสัยเกิดความไม่โปร่งใส เนื่องจากผู้ประมูลต้องมายื่นซองประมูลและเคาะราคาแข่งขันยังสถานที่หน่วยงานราชการจัดไว้ให้อาจจะทำให้กลุ่มผู้ประมูล เจอหน้าที่ เจอหน้ากันบ่อยๆ นำไปสู่การฮั้วได้

ระบบใหม่ที่จะถูกนำมาใช้ทดแทนเรียกว่า วิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-bidding (อี-บิตดิง) และวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-market (อี-มาร์เก็ต)

ว่ากันตามหลักการของระบบการจัดซื้อจัดจ้างแบบใหม่ จะเริ่มต้นจากการจัดทำระบบข้อมูลสินค้า e-catalog (อี-แคตตาล็อก) เป็นระบบฐานข้อมูลรายละเอียดสินค้า บริการ งานจ้างของขยาย และผู้ให้บริการ ซึ่งจะต้องลงทะเบียนไว้ในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของกรมบัญชีกลาง เพื่อเป็นฐานราคากลางไว้ตรวจสอบ

หน่วยราชการใดมีความต้องการจัดซื้อจัดจ้างก็เข้าไปตรวจสอบในอี-แคตตาล็อก สามารถเลือกได้ 2 แนวทางคือ ระบบอี-มาร์เก็ต เป็นวิธีการซื้อหรือการจ้างที่มีรายละเอียดคุณลักษณะไม่ซับซ้อน เป็นสินค้าหรือบริการทั่วไป เช่น กระดาษ อุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น

ขณะที่ระบบอี-บิตดิง เป็นวิธีการซื้อหรือการจ้างที่มีรายละเอียดคุณลักษณะที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ เช่น งานก่อสร้างที่ต้องใช้ความประณีตเป็นพิเศษ การจัดซื้อจัดจ้างยาและเวชภัณฑ์บางประเภท และการพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นต้น โดยให้ขยาย ผู้ให้บริการ หรือผู้รับจ้าง เข้ายื่นประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ผ่านทางระบบจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลาง

ความคาดหวังให้ทั้งสองระบบใหม่ขจัดปัญหาการรวบไหลของงบประมาณรัฐเกิดความโปร่งใส เป็นธรรม มีเกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงไร "มนัส แจมเวหา" อธิบดีกรมบัญชีกลาง เจ้าของไอเดียให้รายละเอียดว่า อี-บิตดิงและอี-มาร์เก็ต เป็นระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งกรมได้ทดลองใช้กับหน่วยงานนำร่อง ได้แก่ สวนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง 9 หน่วยงาน และโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขอีก 3 แห่งคือ โรงพยาบาลเลิดสิน โรงพยาบาลราชวิถี และสถาบันโรคทรวงอก ตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ได้รับผลตอบรับค่อนข้างดี

ในระบบอี-มาร์เก็ต มีผู้ค้าให้ความสนใจนำสินค้ามาลงในแคตตาล็อกขายสินค้านำร่องแล้ว 2,800 บริษัท ซึ่งผู้ค้าที่สนใจสามารถลงทะเบียนเป็นผู้ค้าภาครัฐได้ที่เว็บไซต์ www.gprocurement.go.th หรือหากสนใจเสนอราคาขายสินค้าในระบบอี-มาร์เก็ต ผู้ค้าภาครัฐต้องนำข้อมูลสินคามาบันทึกในระบบอี-แคตตาล็อกก่อน

การที่กรมบัญชีกลางปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐใหม่เพื่อให้ภาครัฐได้รับประโยชน์สูงสุดจากการลดการรวบไหลจากการทุจริต ความไร้ประสิทธิภาพ และลดการใช้ทรัพยากรที่ไม่คุ้มค่า อีกทั้งช่วยส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากมูลค่าตามสัญญาจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละปีมีมูลค่ากว่า 5-6 แสนล้านบาท จาก 1.5-1.6 ล้านโครงการ

ขณะที่ในฟากเอกชน อย่าง "ไฟบูลย์ พลสุวรรณ" ที่ปรึกษาสภาผู้ส่งออกสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย (สรท.) มองว่า การที่กรมบัญชีกลางจะนำระบบอี-บiddingมาใช้แทนอี-ออกชั่นในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยราชการถือเป็นเรื่องที่ดี ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างสามารถทำได้รวดเร็วขึ้น มีความโปร่งใสมากขึ้น และสามารถขจัดปัญหาขอรองเรียนภายหลังจากที่มีการจัดซื้อจัดจ้างไปแล้ว ซึ่งทำให้การจัดซื้อจัดจ้างล่าช้ากว่าเดิม โดยเมื่อนำระบบอี-บiddingมาใช้จะสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ดีกว่าอี-ออกชั่น จึงมีความโปร่งใสเพิ่มมากขึ้น และเป็นการแก้ปัญหาการร้องเรียนย้อนหลังได้ และเห็นว่ารัฐบาลควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรวมศูนย์ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแบบอี-บiddingไว้ที่เดียวหรือ National Single Window ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบสามารถทำได้ง่ายขึ้น และข้อมูลของการจัดซื้อจัดจ้างเป็นระบบบนฐานข้อมูลเดียวกัน ง่ายต่อการค้นหา

"พิชัย นริพทะพันธุ์" อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ให้ความเห็นว่า อยากให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไปศึกษาระบบอี-บiddingของต่างประเทศให้ชัดเจน ก่อนนำมาใช้ในประเทศไทย โดยในต่างประเทศจะมีสิ่งที่เรียกว่า "เวนเดอริ ลิสต์" หรือรายชื่อของบริษัทที่จะเข้ามาเสนอราคา ต้องมีประวัติการทำงานต่างๆ ไม่เช่นนั้นจะมั่วเข้ามาทั้งหมด

นอกจากนั้น ยังมีปัจจัยอื่นประกอบอีกด้วย เช่น บีโอคิว การตรวจราคาบีโอคิว คือปริมาณและคุณภาพสินค้าที่จะเสนอราคาว่า สินค้านั้นต้องมีคุณภาพเท่าไรจึงจะนำเข้ามาเสนอราคาได้ เช่น เหล็กประเภทไหน ก็หุน คุณภาพเป็นอย่างไร ในต่างประเทศจะมีระบุไว้เลยว่า มีรายละเอียดอย่างไรจึงจะผ่านเกณฑ์นำเข้ามาเสนอราคาได้

พิชัยย้ำถึงท้ายว่าอยากเสนอให้ไปศึกษารายละเอียดให้รอบคอบก่อน เพราะถ้าเอามาใช้แล้วระบบอี-บiddingยังหลวมๆ จะสร้างปัญหามากกว่า แถมจะเกิดการทุจริตมากขึ้นด้วย และในที่สุดอาจจบลงที่ไม่สามารถสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง ถูกฟ้องร้องกันจนเลื่อนโครงการ จะเกิดผลเสียมากกว่าได้

ยิ่งในสถานการณ์ตอนนี้ อาจทำให้การใช้จ่ายของรัฐบาลที่จะกระจายไปสู่ระบบเศรษฐกิจช้าลงไปอีก ยิ่งทำให้เศรษฐกิจยิ่งแย่ลง ถ้าการใช้จ่ายของรัฐบาลไม่รวดเร็ว ลงทุนไม่ไต่ ปัญหาตามมามาก

ที่มา : [นสพ.มติชน](#)

phpThumb() v1.7.9-200712090829
Forbidden parameter: amp;far

แนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)